

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Temel bir insan hakkı olan çalışma, adil ve elverişli koşullarda, işçiye ailesi ile birlikte insanca yaşama olanakları sağlayacak bir ücret karşılığında gerçekleşmeli; çalışanlar işsizlik, hastalık, yaşlılık gibi durumlarda sosyal güvencelere sahip olmalıdır. Bunun aksine, çalışma yaşamının esnek ve güvencesiz politikalarla belirlenmesinin çeşitli toplumsal kesimlerde sebep olduğu mağduriyetin sebeplerinin ve bu mağduriyetin giderilmesi için alınacak önlemlerin tespiti amacıyla Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü maddesi gereğince Meclis Araştırması komisyonu açılmasını arz ve teklif ederim.

Ayla Akat Ata

Batman Milletvekili

GEREKÇE

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2012 yılının Şubat ayında “Ulusal İstihdam Stratejisi Taslağı (2012-2023)” adlı belgeyi ilgili taraflara sunmuştur. Meslek odaları ve işçi örgütleri bu belgenin “esnek emek” ve “güvencesizleştirme” politikalarının yasal zeminini oluşturmaya yönelik olduğunu belirtmişse de bu tepkiler dikkate alınmamıştır. Belgede, esnek ve geçici çalışma koşulları neo-liberal makro ekonomik politikalar ışığında belli bir çerçeveye oturtulmuş ve “kıdem tazminatı”, “asgari ücret” ve “taşeronluk sistemi” gibi konularda emeğe saldırı anlamını taşıyan pek çok düzenleme öngörülmüştür. Hazırlanan belge bütünüyle işverenleri ve sermayeyi koruyacak nitelikte olup, emeği ve emekçileri hedef almaktadır. Oysa ki Türkiye gibi istihdamın yapısı, niteliği ve düzeyiyle ilgili ciddi sorunlar barındıran bir toplumda ihtiyaç duyulan istihdam paketi; sosyal güvencelerin, insanca çalışma koşullarının ve sendikal hakların en geniş anlamda sağlandığı bi paket olmalıdır.

TÜİK'in Nisan 2013 döneminde yaptığı Hanehalkı İşgücü Anketi'nin sonuçları da, yukarıda bahsedilen esnek ve güvencesiz çalıştırmanın istihdamın yapısı üzerinde ne gibi etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmada elde edilen veriler, özellikle gençler ve kadınlar arasındaki işsizlik oranının yüksekliğini ve buna bağlı ortaya çıkan yoksulluk düzeyini göstermektedir. İstihdam alanında uygulanan neo-liberal politikaların en çok kadınları, gençleri ve daha geniş anlamda emekçi halkı mağdur ettiği açıkça görülmektedir. Yapılan çalışmadan elde edilen sonuçlar şu başlıklarla özetlenebilir:

-Ocak-Ağustos 2012 dönemi ile Eylül 2012-Mart 2013 dönemleri arasında işsizlik oranı ortalamalarda 0,3 puan artarak, % 9,1'den, % 9,4'e çıkmıştır.

-Nisan 2013 dönemi için iş arama kanallarını kullanmayan ve bu nedenle işsiz sayılmayanlar dahil edildiğinde işsizlik oranı %9,3 değil %15,3, işsiz sayısı da 2 milyon 641 bin değil 4 milyon 625 bin kişi olarak gerçekleşmiştir.

-Kadınlar için geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 23, gençler içinse yüzde 29 olmuştur.

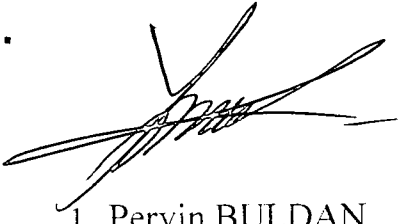
-Yüksek okul mezunu kadınlarda işsizlik Nisan 2013 dönemi için erkeklerin yüzde iki katından fazladır. Bu kategoride yer alan kadınların işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 63 bin kişi artış göstererek 210 binden 273 bine ulaşmıştır.

-Eksik ve yetersiz istihdam edilenlerle beraber genç işsizliği %29'a ulaşmıştır. 18-24 yaş arası genç işsiz sayısındaki artış 80 bin kişi ile toplam işsizlikteki artışın üçte birinden fazlasını oluşturmuştur.

-Gizli işsiz olarak görülen eksik ve yetersiz istihdam edilenler de ilave edildiğinde genel işsizlik oranının yüzde 18,3, işsiz sayısının 6 milyon 548 bin düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

-Güvencesiz çalışma hızla yaygınlaşmaktadır. 2009 yılı Nisan dönemi ile karşılaştırıldığında geçici çalışanların sayısı % 58 artarak, 1 milyon 220 binden, 1 milyon 925 bine yükselmiştir. İstihdama yeni katılan her dört kişiden biri geçici bir işte çalışma hayatına dahil olmuştur.

Bu bilgiler ışığında, hükümetin istihdam alanına dair benimsediği politikaların, çeşitli toplumsal kesimler üzerinde gittikçe artan bir şekilde yoksulluk ve işsizlik sorunlarının artmasına sebep olduğu açıktır. Bu sorunlara etki eden faktörlerin tespit edilmesi ve bahsi geçen sorunların ortadan kalkması için yapılması gereken düzenlemelerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis Araştırılması açılması kaçınılmaz derecede önemlidir.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

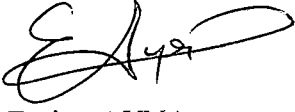
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

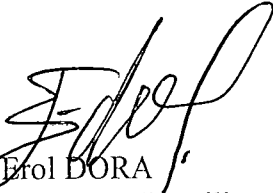
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

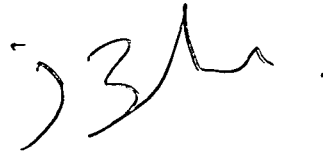
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

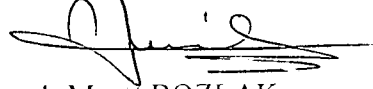
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

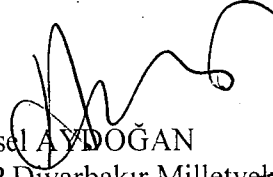
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

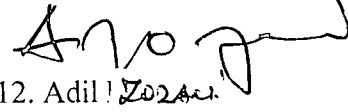
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZORAN
BDP Hakkari milletvekili

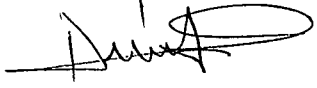
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

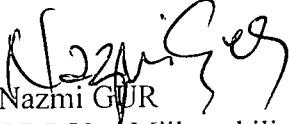
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

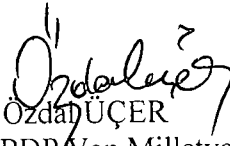
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BUNCI
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

22. Özdemir ÜÇER
BDP Van Milletvekili